

25 oljufeløg fígga umhvørvisætlan:

Eindømi í oljusøguni

Herfyri var seminar í Nóatúni fyri teimum ymsu stovnunum á Debesartøð undir heitinum „Oljuvirksemi og gransking“. Talan er um eina heilt óvanliga verkætlan, sum umleið 25 altjóða oljufeløg fígga og annars fullføra í samstarvi við føroyskar stovnar. Tað er avgjørt, at tiltakið skal hava sekretariat í Havn. Talan er um eina ætlan fyri omanfyri hálvt-hundrað mill. kr.

JAN MÜLLER

Ongantið áður í altjóða oljusøguni er tað hent, at oljufeløg, langt áðrenn tey eru farin inn í eitt øki at bora hava gjørt avtalu um at fígga eina so stóra og umfatandi umhvørvisætlan sum G.E.M., sum júst er farin av bakkastokki.

G.E.M. stendur fyri „Faroes Geotechnical, Environmental and Metocean Network“. Talan er um umleið 25 oljufeløg, ið - sum ein liður í fyrireikingunum til eitt leitingarskeið á føroyskum øki - hava byrjað eitt samstarv við tí endamáli at skráseta umhvørvi, veður og upplýsingar í føroyska sjóðinum.

Arbeitt hevur verið við hesi ætlan í eina tíð, og nú er so skjótt settur á.

Setningurin hjá samstaknum er at skráseta og útvega landafrøðiligar/jarðartekniligar, havlífrøðingar og veðurfrøðiligar/havfrøðiligar upplýsingar í føroyskum sjóð, sum kann verða boðið út til leiting og boring eftir olju og gassi.

Innsavnaðu upplýsingarnir verða so partur í teimum greiningum av trygd og umhvørvi, sum oljufeløgini fara at brúka fyri at vísa á, at teirra verkætlanir fara at verða framdar á ein fullgöðan hátt bæði viðvíkjandi trygd og umhvørvi.

Ætlanin er at tey mongu oljufeløgini skulu samstarva við føroyskar vísindastovnar og almennar stovnar. Báðir partar eru umboðaðir í eina stýringsnevnd fyri G.E.M.

Einstøku fakbólkar eru samansettir av umboðum fyri oljufeløgini og almennu føroysku stovnar. Partverkætlanir, sum eru liður í uppgáunum við at útvega og skráseta upplýsingar, verða samskipaðar og stýrdar frá Tórshavn gjøgnum eina verkætlanarsamskipan Alex Buvik, sum umboðar

Oljufyriritingina í hesum nýggja samtakinum, sigur, at talan er um eina heilt „únika“ ætlan, sum er eindømi í altjóða oljusøgu. Ongantið áður hava oljufeløg, langt áðrenn tey vita nakað við vissu ella hava fingið nakran lisens ella kenna treytirnar fyri einum lisensi í einum nýggjum øki, viljað lagt nógvar pengar og orku í eina ætlan sum hesa.

Sjálvur heldur hann hetta verða eina sera spennandi avbjóðing, sum kann gagna øllum partum og ikki minst Føroyum.

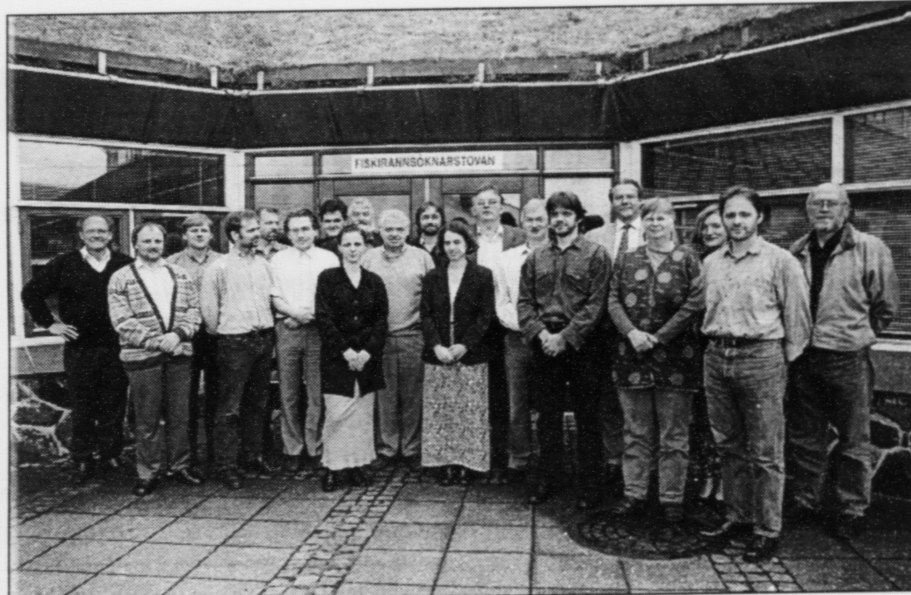
Endamálið er fyrst og fremst at kunna innsavna upplýsingar, sum bera í sær, at oljuindadrurin fer at arbeiða á ein tryggan og skilagóðan hátt í tí nýggja havumhvørvinum.

Vit spurdu Alex Buvik, hvussu tað ber til, at oljufeløgini vilja fígga eina slíka ætlan, tá tey ikki eru von við at gera slíkt aðrastaðni so tíðliga í útviklinginum!

„Tey nýskja sjálvandi at vinna tíð, tí hetta arbeiðið skal gerast fyrr ella seinni. Skulu tey biða til tey hava fingið lisens, so tekur tað bert enn meiri tíð. Harnæst er tað gott PR at vera fyri-varin.“

Hann vísir á, at fyrimunirnar fyri føroysku stovnar, sum koma at vera við í ymsum verkætlanum undir G.E.M., eru, at vit vera við longu tíðliga og hava møguleika at kunna samskipa arbeiðið soleiðis, at vit kunnu samarbeiða á jøvnum fœti við oljufeløgini.

Alex Buvik sigur, at føroyskir stovnar fáa tilfóðan kunnleika og kompetansu við at vera við í slíkari stórarri verkætlan, sum kemur væl við uppá longri sikt og verður Føroyum til stórt gagn.

Úrslitini av projektinum koma so føroyska samfelagnum til góðar við betri upplýsingum um veðurlag, havstreymar, geografi og havumhvørvi.

Mugu kenna umstøðurnar

Ein týðandi orsök til, at oljufeløgini vilja hava umrøddu kanningar gjørdar, er tann, at tann úterðin, sum skal brúkast á føroyskum øki, má eisini verða konstruerað eftir umstøðunum her og taka hædd fyri hesum umhvørvinum. Er tryggin ikki nóg góð ella okkurt hendir, so má eina tilbúvgingartælan vera klár. Ein stórir partur av verkætlanini snýr seg tí eisini um at kortleggja oljudáking og byggja upp eina oljudákingartilbúvging.

Alex Buvik heldur tað vera sera positivt og gott, at oljufeløgini, langt áðrenn tey vita nakað, vilja vera við til at fígga slíka verkæt-

lan. Hetta er kortini nakað, sum føroyskir stovnar høvdu tikið stig til fyrr ella seinni men sum umstøðurnar nú eru kunnu fara í gongd við alt fyri eitt.

Seminar

Fyri at fáa gongd á og fyrireika teir ymsu føroysku stovnar til nýggju verkætlanina, varð eitt seminar hildið í Nóatúni nú um dagarnar fyri umboðum fyri teir ymsu stovnar á Debesartøð.

Seminaríð snúði seg um komandi oljuvirksemi við Føroyar - og teir møguleikar hetta hevur at bjóðað føroyskum granskingarumhvørvi.

Endamálið við seminari- num var at økja um kunnleikan til, hvat oljuleiting og -framleiðsla fara at hava við sær fyri føroyska samfelagið og á tann hátt betra um samskiptið millum granskarar og oljuindaðin.

GEM fíggaði seminaríð,

sum vardi í fleiri dagar. Í sambandi við seminaríð vóru tvey fólk komin til Føroya at greiða frá og standa fyri tí.

Millum spurningarnar, sum vórðu viðgjørdir, vóru:

Hvat eigur ein at vita, áðrenn boring byrjar. Hvat skal kortleggja og greiðast, áðrenn ein framleiðsla kann byrja og hvørjar uppgávur skulu loysast í sambandi við eina framleiðslu!

Sosíalurin skilur annars, at eitt av endamállum við hesum seminari- num var eisini at sjóva umboð fyri teir ymsu stovnar saman við tí fyri eygað at fáa eitt gott samstarv í lag.

Stovnarir, sum vóru við á seminari- num, vóru Biofar, Føroya Fornminissavn, Heilsufrøðiliga Starvsstovan, Oljufyriritingin, Granskingarráð Føroya, Fiskirannsóknarstovan, Føroya Landsskjalasavn, Føroya Náttúrugripasavn og Føroya Fróðskaparsetur.

Umboð fyri stovnar á Debesartøð o.a. á seminari um olju og gransking. Mynd Alnur

Landsverfrøðingsstovnurin skuldi eisini havt verið verið.

Ein stýringsbólkur er settur til at stýra øllum hesum stóra tiltakinum. Í honum eru umboð fyri tey ymsu oljufeløgini og føroysku stovnar.

Formaður í stýringsbólkinum er Halvor Snarvold frá AMG-oljusamtakinum.

Høvuðsumboðsmaður fyri føroysku stovnar er Hjalti í Jákupsstovu, stjóri á Fiskirannsóknarstovni.

Sosíalurin hevur skilt, at talan er um eina verkætlan uppá meira enn hálvt-hundrað mill. kr.

Aftast til vinstri, Halvor Snarvold, sum er formaður fyri G.E.M. Við lið hansara Hjalti í Jákupsstovu, stjóri á Fiskirannsóknarstovni, sum umboðar føroysku stovnar og verkætlanini. Í miðjuni fremst Ingibjörg Berg frá Granskingarráð Føroya, sum saman við Jorunn Nærstad og Tore Winsvold stílaðu fyri seminari- num. Mynd Alnur